

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1927 kl. 1 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av dels andra kammarens beslut att för ny behandling återförvisa utskottets utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion angående omläggning av gällande bestämmelser om ersättning till besiktningsmän vid under offentlig kontroll ställda slakterier, dels ock första kammarens beslut angående en i denna kammare väckt, med den ovannämnda likalydande motion.

I utskottets utlåtande nr 1 anfördes följande:

»Uti en inom andra kammaren avgiven och till kammarens andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 186, har herr *Gardell* i Gans *m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning samt framläggande av förslag rörande omläggning av nu gällande bestämmelser om ersättning till besiktningsmän vid under offentlig kontroll ställda slakterier med beaktande av här angivna synpunkter.

Beträffande motiveringen för denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen (som är likalydande med en i första kammaren av herr *Andersson*, *Elof*, *m. fl.* väckt motion nr 105).

Till utskottet hava yttranden över motionen avgivits av medicinalstyrelsen och av svenska andelsslakteriernas exportförening u. p. a., vilka yttranden, med uteslutande av vissa bilagor, återfinnas såsom bil. A och bil. B till utskottets utlåtande.

Dessutom hava representanter för exportslakteriernas besiktningsmän muntligen inför utskottet redogjort för sina synpunkter på den föreliggande frågan.

Besiktningsmän vid exportslakterier och andra enskilda, under offentlig kontroll ställda slakteriinrättningar ävensom deras ställföreträdare skola enligt gällande bestämmelser förordnas av medicinalstyrelsen, som också kan återkalla sådant förordnande, när skäl därtill äro. Besiktningsman skall vara legitimerad veterinär och därjämte under minst två månader ha bedrivit studier vid offentligt slakthus inom riket. Ersättning till besiktningsman skall utgå med visst belopp, som bestämmes av medicinalstyrelsen efter hörande av slakteriinrättningens innehavare och gäldas av denne. Beträffande de av medicinal-

Ärendets behandling i andra kammaren.

styrelsen hittills tillämpade grunderna för beräkning av denna ersättning och de belopp, vartill den i de särskilda fallen uppgått, får utskottet hänvisa till i motionen och i medicinalstyrelsens ovannämnda yttrande lämnade uppgifter.

Motionärerna påpeka, att med det nuvarande systemet — visst grundbelopp för månad jämte ersättning enligt glidande skala för antal besiktningar samt visst minimibelopp per år oberoende av antalet besiktningar — bliva ersättningarna tämligen ojämna för olika slakteriföretag, och de anse dessutom, att den ekonomiska depression, som under senare år drabbat slakterierna, gjort behovet av en revision av ersättningsbestämmelserna starkt framträdande. I det avseendet framhålla motionärerna såsom ett önskemål från slakteriernas sida i främsta rummet, att sådana bestämmelser måtte meddelas, varigenom företagen berättigades att själva med veterinär avtala angående ersättningen för arbetet, men att överenskommelsen dock skulle i varje särskilt fall fastställas av medicinalstyrelsen efter prövning, att vederbörande veterinär vore för anställningen kompetent och lämplig och alltså kunde av styrelsen förordnas.

Utskottet anser sig icke böra ingå på frågan, huruvida ersättningarna till exportslakteriernas besiktningsmän blivit av medicinalstyrelsen lämpligt avvägda. På vad sätt medicinalstyrelsen hittills löst denna sin uppgift framgår emellertid av dess yttrande.

Med avseende å en omläggning i den av motionärerna antydda riktningen av de av Kungl. Maj:t utfärdade, här ovan refererade bestämmelserna angående ersättningen till ifrågakvarande besiktningsmän får utskottet anföra följande.

För vår kött- och fläskexport är en tillförlitlig veterinärkontroll vid exportslakterierna av vital betydelse. Bristfällig kontroll vid ett enda sådant slakteri kan medföra skador för hela denna export. Garanti för en rationell kontroll enligt gällande regler torde icke — även om exportslakteriernas och det allmännas intressen här i stort sett sammanfalla — kunna i tillräcklig utsträckning erhållas, utan att offentlig myndighet har det dominerande inflytandet beträffande kontrollens anordnande. Detta gäller främst valet av besiktningsman och bestämmandet av hans ersättning. Med hänsyn till att besiktningsmannen måste dels intaga en fullt självständig ställning gentemot slakteriägaren, dels hava tillräcklig ersättning för att med intresse och omsorg utföra sitt kontrollarbete, finner utskottet det icke tillrådligt att vid de båda nyssnämnda frågornas avgörande åt slakteriföretagen inrymma så stort inflytande, som skulle bliva fallet, om de av motionärerna antydda bestämmelserna genomfördes.

Utskottet, som således icke anser sig kunna tillstyrka någon inskränkning i medicinalstyrelsens ifrågakvarande befogenheter, förutsätter emellertid, att slakterierna ej betungas med högre kostnader för kontrollen, än som kunna anses skäliga och behövliga. Särskilt vill utskottet uttala önskvärdheten av att den garanterade minimiersättningen per år sättes så lågt som möjligt. Om

vid de minsta slakterierna besiktningsmannens tjänstgöring befinnes vara så ringa och hans tjänstgöringstid kan så ordnas, att han har tillfälle skaffa sig avsevärda inkomster vid sidan av besiktningsmannatjänsten, bör enligt utskottets förmenande vid bestämmandet av minimiavgiften särskild hänsyn tagas härtill.

På grund av vad som sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd.»

Vid ärendets föredragning i andra kammaren den 30 sistlidne mars blev detsamma återförvisat till utskottet för ny behandling.

Med anledning av vad som förekom under diskussionen i kammaren har utskottet begärt yttranden från medicinalstyrelsen, svenska andelsslakteriernas exportförening u. p. a. och föreningen av besiktningsmän vid Sveriges export-slakterier. Dessa yttranden äro, med uteslutande av bilagor, fogade till detta utskottets utlåtande.

Nya yttran-
den.

I första kammaren har väckts en med den förevarande likalydande motion, vilken hänvisats till kammarens andra tillfälliga utskott. I sitt utlåtande, nr 1, i anledning av denna motion anförde utskottet följande:

Ärendets be-
handling i
första kam-
maren.

»I en inom första kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion nr 105 har herr *Elof Andersson* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning samt framläggande av förslag rörande omläggning av nu gällande bestämmelser om ersättning till besiktningsmän vid under offentlig kontroll ställda slakterier med beaktande av i motionen angivna synpunkter.

Beträffande motivering får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har fått del av utlåtande, som i anledning av en likalydande motion i andra kammaren, nr 186, av andra kammarens andra tillfälliga utskott inhämtats från medicinalstyrelsen. Detta utlåtande jämte ett i ärendet till samma utskott inkommet yttrande från Svenska andelsslakteriernas exportförening u. p. a. är såsom bilaga fogat vid detta utlåtande.

Besiktningsmän — — — (= andrakammarutskottets yttrande) — — — förordnas.

För vår kött- och fläskexport är en tillförlitlig veterinärkontroll vid export-slakterierna av vital betydelse. Utskottet kan därför icke förorda någon åtgärd, som skulle kunna äventyra denna kontrolls effektivitet. Garanti för att kontrollen blir effektiv torde emellertid icke kunna erhållas på annat sätt än att offentlig myndighet anordnar och övervakar kontrollen. Utskottet anser därför, att medicinalstyrelsen fortfarande bör hava det bestämmande inflytandet beträffande kontrollens anordnande.

Vad härefter angår ersättningen till veterinär vid exportslakteri vill utskottet betona, att slakteriet ej bör betungas med högre kostnader för kontrollen,

än som kunna anses skäligen och behövligen. Vid bedömandet härav är det särskilt en sak, som utskottet vill bringa i åtanke. Av tillgängliga uppgifter framgår, att vissa av de vid exportslakterierna anställda veterinärerna tillika hava annan veterinärtjänst. Det synes emellertid oklart, vilken av befattningarna i nu anförda fall av dubbeltjänst skall anses såsom den huvudsakliga. Ett klagörande på denna punkt synes utskottet av behovet påkallad och önskvärd för ett rättvist fastställande av den kostnad, som bör åvila slakterierna i och för den oeftergivliga kontrollen. Om nämligen vid de mindre slakterierna besiktningsmannens tjänstgöring är så ringa och hans tjänstgöringstid vid slakteriet kan så ordnas, att han har tillfälle skaffa sig avsevärda inkomster å en annan veterinärtjänst, som då måste betraktas som hans huvudtjänst, synes enligt utskottets förmenande vid bestämmandet av minimiersättningen för slakteritjänsten särskild hänsyn böra tagas härtill och ett nedbringande av denna ersättning böra vidtagas. En omprövning av minimiersättningen i sådana fall synes därför utskottet önskvärd.

Den omprövning, som utskottet sålunda förordar, synes så mycket mera befogad, som riksdagen i anledning av bankoutskottets utlåtande nr 31 beslutat hos Kungl. Maj: t hemställa om utredning rörande bland annat pensionsunderlaget för sådan veterinärtjänst vid exportslakteri, vars innehavare tillika är distriktsveterinär, en fråga, som intimt torde sammanhänga med här avhandlade fråga om ersättning till slakteriveterinär, som tillika innehar annan veterinärtjänst.

Med stöd av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att första kammaren för sin del måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj: t anhålla, att Kungl. Maj: t måtte, med beaktande av de synpunkter, som ovan angivits, taga under omprövning frågan om nedbringande av de kostnader, som för anordnande av nödvändig kontroll böra påläggas exportslakterierna.»

Vid föredragning i första kammaren den 23 sistlidne april blev denna hemställan bifallen. Detta förstakammarbeslut har delgivits andra kammaren, som hänvisat ärendet till sitt andra tillfälliga utskott.

Utskottet.

Vad angår det av första kammaren fattade beslutet i den föreliggande frågan, får utskottet framhålla, att den motivering för detsamma, som lämnats av vederbörande utskott, i väsentliga delar är överensstämmande med motiveringen i andrakammarutskottets utlåtande. Sålunda betonas starkt i båda dessa motiveringar dels nödvändigheten av att kontrollen vid ifrågavarande slakterier är effektiv, dels att slakterierna icke böra betungas med högre kostnader för kontrollen, än som kunna anses skäligen och behövligen.

Beträffande återremissen av utskottets första utlåtande i ärendet får utskottet anföra följande. Sedan utskottet avgav detta utlåtande, har riksdagen (på förslag av bankoutskottet i dess utlåtande nr 31, som förelåg till behandling i kammaren samma dag ovannämnda återremissbeslut fattades) beslutat

i skrivelse till Kungl. Maj: t anhålla om utredning rörande jämkningar av gällande bestämmelser angående pensionering av ifrågavarande besiktningsmän. Då en utredning i pensionsfrågan i viss mån måste komma att beröra jämväl lönefrågorna, och då i de nya yttranden, som inkommit till utskottet, anmärkningsvärt motstridiga uppgifter lämnats beträffande vissa faktiska förhållanden, som inverka på bedömandet av den föreliggande frågan, får utskottet, i anledning av vad som sålunda förekommit, hemställa,

att andra kammaren för sin del måtte besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj: t anhåller, att Kungl. Maj: t måtte, med beaktande av de synpunkter, som ovan angivits, taga under omprövning frågan om nedbringande av de kostnader, som för anordnande av nödvändig kontroll böra påläggas exportslakterierna.

Stockholm den 13 maj 1927.

Å utskottets vägnar:

NILS HOLMSTRÖM.

Närvarande: herrar *Holmström* i Gävle, *Petersson* i Broaryd, *Brännberg*,* fru *Thüring*, herr *Holmberg*, fröken *Wellin*, herrar *Lundén*, *Hedin*,* *Sundström* och *Andersson* i Tungalsta.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Till Riksdagens andra kammarens andra tillfälliga utskott.

Uti ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet den 14 april 1927 har Kungl. Maj:t anbefallt medicinalstyrelsen att snarast möjligt och senast den 27 april 1927 till riksdagens andra kammarens andra tillfälliga utskott avgiva begärt yttrande med anledning av vad som vid föredragning i andra kammaren anförts dels rörande vissa punkter i medicinalstyrelsens till utskottet avgivna yttrande den 24 februari 1927 rörande motion nr 105 om ändrade bestämmelser rörande ersättning till besiktningsmän vid under offentlig kontroll ställda slakterier och dels rörande utförande i praktiken av ifrågavarande besiktningsmannaupdrag. Till fullgörande härav får styrelsen anförda följande, varvid styrelsen, i den mån så icke redan skett uti styrelsens ovan berörda yttrande den 24 sistlidne februari, till bemötande upptager sådana inom kammaren gjorda anföranden i ärendet, vilka i detta sammanhang synas styrelsen vara förtjänta att närmare granskas.

Sättet för tillsättande av besiktningsmän.

Styrelsen har i detta avseende klandrats för att styrelsen skulle hava till besiktningsmän förordnat äldre veterinärer och därigenom förorsakat slakterierna betydande retroaktiva pensionsavgifter, i ett fall ända till 18,000 kronor. Huru härmed förhåller sig i verkligheten torde framgå utav närslutna bilaga 1. Före år 1914, då medicinalstyrelsen anförtroddes den närmaste kontrollen över exportslakterierna, torde samtliga besiktningsmännen därstädes hava tillsatts på så sätt, att slakteriinnehavaren hos vederbörande länsstyrelse begärde besiktningsmansförordnande för viss veterinär, varmed slakteriinnehavaren träffat överenskommelse härom. De vid 1914 års ingång vid slakterierna utav vederbörande länsstyrelse förordnade besiktningsmännen hade således erhållit sitt förordnande på förslag av slakteriinnehavaren. Från år 1914 skulle emellertid medicinalstyrelsen förordna besiktningsmän. Genom en övergångsbestämmelse uti nådiga förordningen den 10 oktober 1913 (nr 241) angående exportslakterier och andra enskilda, under offentlig kontroll ställda slakteriinnrättningar föreskrevs, att styrelsen ägde rätt att utan hinder av i nämnda kungörelse fastställda bestämmelser rörande fordringarna för kompetens som besiktningsman omedelbart vid ingången av år 1914 till besiktningsman vid exportslakteri förordna veterinär, vilken vid nämnda tidpunkt innehade länsstyrelsens förordnande att vara besiktningsman. Denna bestämmelse ansåg medicinalstyrelsen hava tillkommit för att bereda förutvarande besiktningsmän vid slakterierna möjlighet att fortfarande efter 1914 års ingång behålla sina förordnanden. På grund härav förordnade också styrelsen de förutvarande av länsstyrelserna tillsatta besiktningsmännen att även efter ingången av år 1914 vara besiktningsmän. Vid nämnda tidpunkt plägade styrelsen i förordnandet även inrycka bestämmelse om storleken utav den utgående er-

sättningen. Av denna anledning har styrelsen vid något senare tillfälle, då en mindre ändring företagits i fråga om ersättningsbeloppets storlek, gått till väga på så sätt, att det förutvarande besiktningsmansförordnandet upphävts men nytt förordnande omedelbart meddelats, vari de nya avlöningsbestämmelserna inryckts. Detta förfarande skulle således kunna giva sken av att styrelsen till besiktningsmän förordnat äldre veterinärer, men i verkligheten rör det sig härvid om fortsatt förordnande utav besiktningsmän från tiden före 1914. Den veterinär, som vid tiden för erhållandet utav medicinalstyrelsens besiktningsmansförordnande (bortsett från de äldre förut av länsstyrelserna förordnade veterinärerna) haft den högsta åldern, är besiktningsmannen vid export-slakteriet i Visby C. Ahlgren. Det år (1917), då förordnandet erhöles, fyllde Ahlgren 40 år. Till befattningen var Ahlgren ensam sökande. Både Ahlgren och läsveterinären i Gotlands län voro sedan flera år före tiden för befattningens tillsättande och äro alltjämt bosatta i Visby. Det synes vid sådant förhållande svårt att förstå, huru styrelsen skulle hava kunnat genom att till besiktningsman vid exportslakteriet nr 78 i Visby förordna den ende sökanden Ahlgren omöjliggöra bildandet av ett nytt distriktsveterinärdistrikt på Gotland.

Besiktningsmannen vid exportslakteriet nr 65 i Eslöv Carl Müller förordnades av medicinalstyrelsen år 1925 och var då 39 år gammal. Müller transporterades emellertid från annat slakteri, vid vilket han förordnades vid 30 års ålder. Några retroaktiva pensionsavgifter hava således enligt styrelsens förmenande icke i detta fall behövt utgå på grund av Müllers förordnande vid exportslakteriet nr 65.

Liknande förhållande gäller i fråga om den nuvarande besiktningsmannen vid exportslakteriet nr 55 i Trälleborg J. E. Wedel. Besiktningsmannen vid exportslakteriet nr 73 i Askeröd J. Lingårdh var 37 år gammal, då han av styrelsen förordnades till besiktningsman. Lingårdh var ensam sökande till tjänsten. Övriga av styrelsen som besiktningsmän vid exportslakteri förordnade veterinärer hade vid tiden för erhållande av ordinarie besiktningsmansförordnande en ålder, som varierar mellan 28 och 35 år. Om man bortser från de besiktningsmän, vilka redan vid ingången av år 1914 innehade av länsstyrelserna utfärdade besiktningsmansförordnanden och som vid nämnda tidpunkt erhöles fortsatt förordnande av medicinalstyrelsen, har styrelsen således icke till ordinarie besiktningsman förordnat någon veterinär över 40 års ålder, och av dem, vilka voro över 35 år (summa 4), voro de två ensamma sökande till respektive tjänst, under det att de båda andra transporterades från liknande tjänster vid annat slakteri, vid vilka senare tjänsters erhållande de hade en ålder av 30 respektive 32 år.

Vid ett exportslakteri (nr 53 i Sävsjö), som började sin verksamhet år 1924, har styrelsen icke förordnat någon ordinarie besiktningsman utan uppdragit åt distriktsveterinären på platsen att bestrida tjänsten under vakans. Då distriktsveterinären redan innehade förordnande som besiktningsman vid samhällets köttbesiktningsbyrå och då den blivande besiktningsmannen vid slakteriet, därest därtill förordnades annan veterinär än distriktsveterinären, knappast kunde väntas erhålla annan inkomst än avlöningen från slakteriet, riskerade styrelsen, att ingen annan sökande skulle anmäla sig till tjänsten vid slakteriet än distriktsveterinären. Då denne var en äldre man, född år 1862, ansåg sig styrelsen icke böra ledigförklara tjänsten och därigenom kanske tvingas att förordna distriktsveterinären till ordinarie och därmed pensionsberättigad besiktningsman. Styrelsen har därför endast meddelat distriktsveterinären förordnande att vara besiktningsman under vakans och har för avsikt att besätta

befattningen med ordinarie innehavare först sedan den nuvarande distriktsveterinären på grund av uppnådd 65 års ålder icke vidare kan komma ifråga som aspirant på ordinarie besiktningsmanstjänst.

Genom beslut den 31 december 1919 (S. F. S. nr 878) har Kungl. Maj:t efter riksdagens hörande fastställt reglemente för statens pensionsanstalt (då kallad statens pensionsanstalt för folkskollärare m. fl.), i vilket reglemente (§ 52) föreskrives, att besiktningsman vid exportslakteri skall vara delaktig i nämnda pensionsanstalt. Något undantag har därvid icke gjorts vare sig för besiktningsman, som jämte besiktningsmanstjänsten innehar annan med pension förenad tjänst, eller för besiktningsman, som vid tiden för ikraftträdandet den 1 januari 1920 av pensionsanstaltens reglemente kunde anses hava alltför hög ålder för att vinna inträde i pensionsanstalten. Följden härav har blivit, att även de före år 1914 av länsstyrelserna och från och med nämnda år av medicinalstyrelsen som besiktningsmän förordnade veterinärerna blevo skyldiga ingå som delägare i pensionsanstalten från och med år 1920. Det är detta förhållande, som förorsakat, att en del slakterier påförts högst betydande avgifter för besiktningsmännens pensionering. De flesta av dessa besiktningsmän hade nämligen år 1920 nått en ålder av 50 år eller däröver (efter ingången av år 1920 har — med undantag för transportsökande — av medicinalstyrelsen icke till ordinarie besiktningsman förordnats mer än en veterinär över 33 års ålder och denne — 37 år gammal — var ensam sökande till tjänsten). Till belysande av den ställning styrelsen intagit uti frågan om besiktningsmännens pensionering vill styrelsen anföra följande utdrag ur det till riksdagens bankoutskott den 16 februari 1927 av styrelsen lämnade yttrande över tvenne inom riksdagen väckta motioner (första kammaren nr 120 och andra kammaren nr 168) om ändrade bestämmelser rörande pensionering av besiktningsmän vid under offentlig kontroll ställda slakterier: »I den mån styrelsen tror sig kunna bedöma förhållandet, torde bland slakteriinnehavarna icke råda något mera allmänt missnöje med gäldandet av de årliga pensionsavgifterna. Annorlunda är däremot förhållandet med de retroaktiva avgifter, vilka slakteriinnehavaren på grund av övergångsbestämmelserna i § 59 första stycket av pensionsanstaltens reglemente har att erlägga för pensionering av besiktningsman, som vid 1920 års ingång innehade besiktningsmanstjänst vid slakteriet. Med stöd av dessa bestämmelser har pensionsanstalten ålagt exportslakterierna att för besiktningsmannens pensionering erlägga retroaktiva avgifter, som i flera fall uppgingo till mycket betydande belopp. En ytterligare olägenhet med dessa avgifter var den, att de drabbade de olika slakteriföretagen högst olika, utan att några enhetliga grunder därvid voro tillfinnandes. Avgifternas storlek var nämligen beroende endast på den vid 1920 års ingång anställda besiktningsmannens ålder och den tid, varunder han förut varit anställd som besiktningsman vid respektive slakteri. Redan från början av de nya pensionsbestämmelsernas tillämpning rådde därför bland slakteriinnehavarna starkt missnöje med ifrågavarande retroaktivavgifter, vilka man på de flesta håll helt enkelt vägrade att betala. Pensionsanstalten sökte då medicinalstyrelsens medverkan för att förmå slakteriinnehavarna att erlägga retroaktivavgifterna. Med anledning härav framlade styrelsen år 1923 ett förslag att de under statskontroll ställda slakterierna skulle frivilligt åtaga sig att gemensamt erlägga samtliga slakterier påvilande retroaktivavgifter, varvid varje slakteri skulle erlägga så stor del av den samlade summan retroaktivavgifter, som svarade mot antalet å slakteriet under visst föregående år slaktade djur. Förslaget, som byggde på anslutning från samtliga slakterier, vann emellertid icke framgång.

I samråd med pensionsanstalten gjordes från styrelsens sida ytterligare försök att indriva de föreskrivna pensionsavgifterna på så sätt, att styrelsen i några fall såsom villkor för överlåtelse av statskontrollerat slakteri på ny innehavare uppställde fordran på att den nya innehavaren iklädde sig ansvar för pensionsavgifternas erläggande. Sedan emellertid styrelsen genom ett meddelande under hand från Kungl. Jordbruksdepartementet erhållit kännedom om att utsikter funnes för vidtagande av åtgärder i syfte att bringa besiktningsmännens pensionsfråga i ett gynnsammare läge, avstod styrelsen från det nyss nämnda förfarandet att sammankoppla pensionsavgifternas indrivande med fråga om överlåtelse av exportslakteri. Genom kungörelsen den 23 september 1926 (nr 440) har Kungl. Maj: t vidtagit sådan ändring i pensionsanstaltens reglemente, att retroaktivavgifterna må beräknas tidigast från och med den dag, då besiktningssmannen tillträtt befattning hos huvudmannen. Även efter genomförandet av den sålunda vidtagna ändringen råder dock allt fortfarande bland slakteriinnehavarna starkt missnöje med föreskriften om att retroaktivavgifterna skola utgå. Medicinalstyrelsen har för sin del hittills vågat hysa förhoppning om att statsmakterna skulle kunna lyckas finna någon utväg för att vid genomförandet av besiktningssmännens pensionering från och med 1920 års ingång möjlighet skulle beredas för de äldre besiktningssmännen att bliva delaktiga i pensionsanstalten även för tid före 1920, varunder de tjänstgjort som besiktningssmän. Såsom saken numera utvecklats torde detta önskemål likväl visa sig omöjligt att realisera. Det torde med andra ord bliva nödvändigt att vid bestämmandet av den tidpunkt, från vilken besiktningssmännen skola anses delaktiga i pensionsanstalten, utgå ifrån att denna tidpunkt icke må sättas tidigare än från och med den 1 januari 1920. En dylik bestämmelse torde icke komma att medföra avsevärd minskning i den utgående pensionen för mer än tvenne besiktningssmän, vilkas ekonomiska ställning lär vara god. Därest en dylik ändring kommer till stånd, torde därvid också böra föreskrivas, att de slakteriinnehavare och besiktningssmän, vilka redan erlagt dem påvilande retroaktivavgifter, må äga rätt återbekomma dessa avgifter.»

Såsom framgår utav detta till bankoutskottet avgiva yttrande har styrelsen, då densamma såsom villkor för överlåtelse av statskontrollerat slakteri på annan innehavare fordrat garanti för pensionsavgifternas gäldande, endast letts av önskan att förhjälpa en annan statsinstitution att fullgöra sina åligganden och därför vidtagit åtgärder, vilka styrelsen ingalunda funnit tilltalande men som vidtagits som en nödfallsåtgärd, från vilken styrelsen avstått, så snart detta blivit för styrelsen möjligt.

Entledigande av besiktningssman på grund av sjukdom.

En talare har i kammaren uttalat klander över att medicinalstyrelsen nyligen »gjort allt för att bärga tjänsten» åt en besiktningssman (en äldre distriktsveterinär), som blivit sjuk. Härmed torde avses distriktsveterinären i Alvesta Hässler (född 1888), vilken är ordinarie besiktningssman vid exportslakteriet nr 82 i Alvesta. I början av föregående år råkade Hässler ut för en bilolycka, under det han befann sig ute på en tjänsteresa inom sitt distrikt (påkördes av tåg). Hässler ådrog sig härvid svåra skador, som gjorde det omöjligt för honom att sköta distrikts- och besiktningssmanstjänsten. Nu innehåller § 5 av förordningen den 10 oktober 1913 (nr 241) angående exportslakterier m. m. bestämmelse om att medicinalstyrelsen äger att entlediga besiktningssman »när skäl därtill äro». Enligt styrelsens förmenande bör denna bestämmelse tolkas så, att styrelsen äger att utan därom gjord ansökan åter-

kalla ordinarie besiktningsmansförordnande endast i sådana fall, då tjänsteinnehavaren gjort sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten.

Bestämmelsen skulle med andra ord för tjänsteinnehavaren innebära den garanti emot godtyckligt avskedande, som utgör en av de mera väsentliga betingelserna för att besiktningsmanstjänsten skall bjuda sin innehavare en någorlunda tryggad ställning. Även utan en dylik bestämmelse skulle styrelsen icke i ett fall som det ifrågavarande hava funnit lämpligt att efter så jämförelsevis kort tids sjukdom avskeda den ordinarie tjänsteinnehavaren, då detta med rätta skulle hava uppfattats som ett hjärtlöst sätt att lägga sten på börda. Styrelsen har därför också använt sig utav den styrelsen i berörda författningsrum lämnade rätten att bevilja Hässler ledighet under viss begränsad tid från besiktningsmanstjänsten under hans sjukdom och i stället under denna tid till vikarierande besiktningsman förordnat de veterinärer, vilka uppehållit distriktsveterinärtjänsten på platsen.

Avlöningsbeloppens storlek och förhandlingarna härom.

En talare yttrade under debatten i andra kammaren: »På grund av slakteriernas prekära läge ha förhandlingar mellan slakterierna, å ena sidan, och medicinalstyrelsen och veterinärerna, å andra sidan, pågått en avsevärd tid utan att leda till något resultat.» Om talaren härmed avsett att medicinalstyrelsen under förhandlingarnas gång intagit en icke opartisk ståndpunkt, anser sig styrelsen böra inlägga en bestämd gensaga emot en dylik för ämbetsverket kränkande insinuation. Vid tvenne olika tillfällen under åren 1924 och 1926 fördes preliminära löneförhandlingar, vid vilka dock ingen enighet kunde vinnas. När styrelsen det oaktat i början av innevarande år framlade sitt den 8 sistlidne mars fastställda löneförslag, mötte detta motstånd från de flesta slakterierna och de flesta veterinärerna. Såsom skäl för en nedsättning av veterinärlöningarna har nyssnämnde talare åberopat förhållandena i Danmark. Detta synes styrelsen icke lämpligt. Vad som bör vara avgörande torde icke kunna vara annat än förhållandena i vårt land. Veterinärlöningarna måste med andra ord anpassas efter de avlöningar eller inkomster, som andra veterinära befattningshavare här åtnjuta. Därest den av talaren åsyftade tablån, såsom sannolikt är fallet, är densamma, som åberopas uti en av slakterirepresentanterna till protokollet över i Malmö den 22 mars 1924 hållna löneförhandlingar vidfogad skrivelse den 4 juni 1924, anser sig styrelsen icke kunna underlåta att fästa uppmärksamheten på det sätt, varpå denna tablå uppgjorts. Tablån är här vidfogad såsom bilaga 8. Under kolumn 5 upptagas belopp, vilka angivas hava i Sverige utgått »till en veterinär». Detta är icke riktigt. I beloppet ingår hela ersättningen för veterinärkontrollen, oavsett om densamma bestritts av en eller flera veterinärer, vilka sålunda fått dela den angivna summan. I kolumn 8 synes förhållandet vara ett annat. Av den i kolumnhuvudet intagna rubriken torde man få det intrycket, att de i kolumnen intagna beloppen angiva hela den ersättning, som under motsvarande förhållanden skulle hava utgått för veterinärkontrollen i Danmark. Styrelsen har icke varit i tillfälle att kontrollera, huruvida de angivna beloppen äro riktiga, något som dock torde böra starkt ifrågasättas. Enligt vad styrelsen tror sig veta utgick nämligen i Danmark ersättningen vid den tidpunkt, som tablån avser, med 4,000 kronor per år samt därutöver 7 öre för varje svinkropp till förste besiktningsmannen, därvid sistnämnda belopp utgick för alla å slakteriet uppslaktade djur, även för sådana, besiktigade av andre besiktningsmannen eller av annan veterinär, vilken härför uppbar särskild ersättning,

som slakteriet sålunda måste betala utöver den till förste besiktningsmannen utgående ersättningen. Dessa senare belopp synas sålunda icke vara medräknade i fråga om Danmark, under det att motsvarande belopp medräknats, då det gällde Sverige och det oaktat att i detta senare fallet i kolumnhuvudet angivits, att ersättningsbeloppet utgått till *en* veterinär. Härav framgår att ifrågavarande tablå icke torde kunna anses ägnad att ge en tillförlitlig bild av de verkliga förhållandena i fråga om veterinäravlöningsarna i de båda länderna.

Styrelsen känner sig icke övertygad om det framförda påståendet att veterinäravlöningsens storlek skulle hava varit väsentligt motiv till att exportslakterierna i Kil och Hallsberg på sin tid upphörde att stå under offentlig kontroll. Av till styrelsen respektive statsinspektören över köttkontrollen inkomna här i avskrift fogade skrivelser (Bil. 2 och 3) framgår nämligen att exportslakteriet i Kil uti sin ansökan om statskontrollens upphörande velat förbehålla sig rätt att, så snart »exportförbudet till Norge» (borde i stället hava angivit det från norsk sida utfärdade importförbudet för svenskt kött) upphävts, återfå kontrollen. Exportslakteriet i Hallsberg framhåller i sin skrivelse den 20 innevarande april sin avsikt att med ändring av sitt beslut om »tillfälligt nedläggande» av slakteriet åter ställa detsamma under offentlig kontroll. Intet av de nämnda slakterierna har i fråga om återfåendet utav statskontrollen gjort något förbehåll i fråga om veterinäravlöningsarnas storlek. Enligt styrelsens mening har det också varit rådande konjunkturer på köttmarknaden (särskilt det norska importförbudet), som föranlett de båda slakterierna att avstå från statskontrollen, vilket sannolikt torde hava skett, vare sig veterinäravlöningsarna reducerats eller em detta icke ägt rum.

Besiktningsmans närvaro å slakteri under den tid slaktarbetet pågår.

Bestämmelsen om att besiktningsmannen skall vara personligen närvarande å slakteri under pågående slakt har tillkommit i syfte bland annat att möjliggöra tillförlitlig kontroll över att alla slakteriet tillförda djur bliva veterinärbesiktigade före slakten. I enlighet med utfärdade, här som bilaga 4 vidfogade, föreskrifter (medicinalstyrelsens författningssamling, serien B. Veterinärväsendet år 1925, nr 55, §§ 1—3) har besiktningsveterinären att tillse, att de till slakt avsedda djuren icke förete tecken till smittsamma sjukdomar (boskapspest, rots, koppor hos får, smittsam mul- och klövsjuka, skabb hos får, elakartad klövsjuka hos får och getter, mjältbrand, vattuskräck, svinpest, svinsjuka eller rödsjuka) eller sjukdomar av sådan beskaffenhet, att köttet eller blodet till följd därav kan anses otjänligt eller först efter särskild behandling bliva tjänligt till människoföda (till exempel blodförgiftning, stelkramp, vattusot, gulsot och andra sjukdomar med tydligt stort allmänbefinnande såsom kolik samt sjukdomar åtföljda av stor kroppslig svaghet eller höggradig avmagring). För att kunna verkställa en kontroll av detta slag torde fordras helt andra förutsättningar i fråga om kompetens än den som erfordras för utövande av kontrollen vid mejerierna över smörtillverkningen. Såvitt styrelsen har sig bekant har man också uti alla länder med ordnat köttkontrollväsende uppställt fordran på att alla å offentliga slakthus eller exportslakterier slaktade djur skola veterinärbesiktigas före slakten. Så t. ex. i Danmark, Norge, Finland, Estland, Tyskland, Holland, Amerikas Förenta Stater, Argentina, Canada och Uruguay m. fl. Den omständigheten att på landsbygden slaktade djur, vilkas kött tillföres köttbesiktningsbyråerna för besiktning och stämpling, icke i Sverige behöva veterinärbesiktigas före slakten,

utgör givetvis intet skäl för obehövligheten utav en dylik veterinärbesiktning. Av praktiska skäl låter det sig nämligen icke göra att i vårt vidsträckta, glest befolkade land genomföra dylik besiktning i fråga om s. k. landsslaktat kött. När det däremot framhålles att det — på grund av innehavandet av andra tjänster eller av andra orsaker — icke är möjligt för besiktningsmännen vid exportslakterierna att sin plikt likmätigt vara personligen närvarande å respektive slakteri under pågående slakt, så vill styrelsen framhålla, att vederbörande besiktningsman vid de då och då genom styrelsens försorg företagna inspektionerna utav exportslakterierna regelbundet tillfrågas, huruvida någon slakt ägt rum utan att besiktningsmannen varit personligen närvarande å slakteriet. Under första tiden efter ikraftträdandet av den nu gällande förordningen om kontrollen vid exportslakterier påvisades visserligen vid ett par tillfällen mera svårartad försumlighet av en besiktningsman i nu berörda hänseende, något som också föranledde förordnande av annan besiktningsman i hans ställe. Under de senare åren har däremot ingen mera avsevärd sådan försumlighet konstaterats. Underlåtenhet av en besiktningsman att vara närvarande vid slakten är stridande emot gällande bestämmelser och måste sålunda betraktas som uppenbart tjänstefel, vilket ofelbarligen kommer att beivras, därest detsamma kommer till medicinalstyrelsens kännedom. Styrelsen vågar härvid ge uttryck åt den förhoppningen att den, som är underkunnig om förseelser uti nämnda hänseende, också härom gör anmälan till styrelsen och icke använder sin kännedom om missförhållandet enbart såsom ett vapen inom riksdagen uti förevarande ärende.

Även om man i likhet med en del kammarledamöter hyser obegränsat förtroende för exportslakteriernas eget intresse av att till export tillåta endast fullgoda varor, bör detta likväl icke enligt styrelsens mening utgöra anledning till att kontrollen därstädes utövas med mindre noggrannhet. I detta fall liksom eljest gäller det att, där kontrollen är slapp, där ligger frestelsen att begå oegentligheter närmare. Styrelsen tillåter sig i sådant hänseende relatera ett fall, som inträffade några år tillbaka. Till en svensk besiktningsman ingick från en ort i utlandet anmälan om att dit från Sverige anlända fat salt nötkött vid besiktning befunnits innehålla förutom salt kött helt andra saker. Efter anmälan från den svenske besiktningsmannen lät medicinalstyrelsen omedelbart på ort och ställe i utlandet genom statsinspektören över köttkontrollen verkställa undersökning. Härvid framgick, att till ifrågavarande ort anlända köttfat innehöllo icke endast salt kött utan även diverse organ såsom lever, juver m. m. samt till och med ofödda kalvfoster. Att dylikt kunnat inträffa torde icke kunna tillskrivas annat än bristande kontroll från vederbörande besiktningsveterinärs sida över innehållet i de fat kött, för vilka han utfärdat exportintyg. Nu lyckades det glädjande nog att, tack vare det sätt på vilken vår köttexportkontroll är organiserad, i detta fall konstatera, att köttfaten i fråga icke härrörde från vårt land utan från ett annat köttexporterande land.

Händelser sådana som den omnämnda torde mer än tillräckligt visa att det icke är nog med att den veterinära kontrollen omfattar själva besiktningen och bedömningen av själva köttvarorna. Det kan ju invändas, att en del av den verksamheten vid slakterierna berörande kontrollen såsom t. ex. den över exportköttets förpackning och märkning skulle kunna anförtros åt billigare kraft än veterinär. Till dylik kontrollant kunde självfallet utses endast hos slakteriet icke anställd utan av detsamma fullt oberoende och för ändamålet kvalificerad person. Med de priser, som råda på den svenska arbetsmarknaden, torde

likväl ett dylikt system med dubbla kontrollanter sannolikt komma att ställa sig dyrbarare än det nuvarande.

Kontrollen över saltningen av för utförsel till England avsett fläsk.

Föregående år ansåg man sig i England hava påvisat, att dit infört kött varit behäftat med mul- och klövsjukessmittämne. På grund härav förbjöds all införsel av färskt kött. Salt fläsk (bacon) skulle fortfarande få införas, under villkor att dels å varje fläskside och dels å emballaget om varje packe bacon funnes anbragt ett av vederbörande besiktningveterinär i ursprungslandet utfärdat intyg, att fläsket före utförseln *antingen* laksprutats under ett tryck av 5,70 kilogram per kvadratcentimeter och därefter saltats i minst 4 dygn, *eller ock* saltats minst 10 dygn. I cirkulärskrivelse den 8 september 1926 lämnade medicinalstyrelsen samtliga exportslakterier och besiktningmän meddelande om de sålunda från engelsk sida utfärdade bestämmelserna, vilka skulle träda i kraft den 1 oktober samma år, och gav därvid en kortfattad anvisning angående saltningsintygens lydelse och sättet för deras anskaffande. (Formulär för saltningsintyg återfinnes i bilaga 5 a.) Styrelsen utgick därvid från det enligt styrelsens mening självklara förhållandet, att den som har att utfärda ett intyg, avsett att anbringas på en vara, själv skall underskriva intyget och personligen övervaka, att intyget anbringas å den vara, för vilken det samma är avsett. I annat fall torde intygets värde vara tämligen tvivelaktigt. Styrelsen har icke haft anledning misstänka, att uppfattningen härom varit en annan vare sig bland slakteriinnhavarna eller besiktningmännen, detta så mycket mindre som en representant för innehavaren utav ett av de största exportslakterierna vid tiden för den började tillämpningen utav de nya engelska införselbestämmelserna under hand till statsinspektören över köttkontrollen framförde misstanken om att besiktningveterinärerna kunde väntas framkomma med anspråk på särskild ersättning för det myckna arbetet med saltningsintygens utskrivande m. m. Då emellertid styrelsen med anledning av ett inom riksdagen gjort uttalande under hand hört sig för å några större eller medelstora slakterier, huru man där förfarit med intygen, har i fråga om två av dem svarats, att allt gått tillväga i huvudsak på sätt som styrelsen ovan angivit som det enda riktiga, under det att från det tredje slakteriet meddelades, att såväl där som, enligt vad man trodde sig veta, även å annat ställe, underskrivandet av intygen tillgått på så sätt, att de vid slakteriet anställda mikroskopisterna försett intygen med veterinärens namnstämpel (facsimilestämpel). På vad sätt kontrollen över intygens anbringande utövats i dessa senare fall äger styrelsen icke kännedom om. Skulle den emellertid icke hava varit tillfredsställande, är styrelsen den första att beklaga, att ett dylikt förhållande kunnat få fortgå under så jämförelsevis lång tid som ett halvt år utan att bliva för styrelsen bekant. Så snart styrelsen genom riksdagens protokoll fått kännedom om det uti andra kammaren påtalade missförhållandet med saltningsintygens undertecknande och anbringande, har styrelsen omedelbart vidtagit åtgärder för felets avhjälpande genom utfärdande av närslutna cirkulär (bilaga 6) den 19 april 1927 till samtliga besiktningmän vid offentliga slakthus och exportslakterier angående saltningsintyg vid utförsel av kött m. m.

Såsom torde framgå utav den lämnade redogörelsen för saltningsintygens undertecknande och anbringande är arbetet härmed — utfört på vederbörligt sätt — tidsödande för både besiktningmännen och slakterierna och för de senare besvärsligt och kostsamt. Redan samma dag styrelsen lämnade slakterierna meddelande om de från engelsk sida från och med den 1 oktober 1926 fö-

reskrivna fordringarna om saltningsintyg för bacon gjorde styrelsen framställning till statsrådet och chefen för Kungl. Jordbruksdepartementet om vidtagande av åtgärder för underhandling med vederbörande engelska myndigheter om lätnad i bestämmelserna om saltningsintygen. Genom ett till lantbruksstyrelsen inkommet telegram, varav medicinalstyrelsen erhållit del genom skrivelse den 10 september 1926, har Sveriges lantbrukskonsulent i London meddelat, att engelska regeringen medgivit, att saltningsintygen finge av veterinären undertecknas medelst namnstämpel (facsimilestämpel), vilket ju innebar någon om och ringa minskning uti arbetet med saltningsintygen. Såsom styrelsen framhållit uti sitt yttrande till utskottet den 24 februari har det, när de med England förda förhandlingarna om ändring uti bestämmelserna om saltningsintygen efter ganska lång tid i slutet av mars månad ledde till resultat, visat sig, att England icke helt velat uppgiva fordran på intygs anbringande å från Sverige infört bacon. En betydande lätnad har emellertid vunnits därigenom, att fläsk, varå runstämpel finnes inbränd, icke behöver vara försett med intyg å själva fläsksidorna utan endast å emballaget om fläsket. Detta intyg behöver dessutom icke utgöras av något annat än en avbildning utav den vid respektive slakteri använda runstämpeln, s. k. runstämpelmärke (bifogat i bilaga 5 b). Vilken vikt man från engelsk sida fäster vid den i exportlandet föreskrivna kontrollen angående saltningen utav det till införsel i England avsedda fläsket, torde klart framgå därav, att man i England icke velat godkänna den i Sverige anbragta kontrollstämpeln (runstämpeln) såsom bevis för att härmed försett fläsk blivit vederbörligen saltat, med mindre än att dels engelska regeringen fått taga del av och för sin del godkänna i Sverige utfärdade bestämmelser angående villkoren för stämpelns anbringande (återfinnas i närslutna kungörelse den 1 april 1927, nr 74, bilaga 7) och dels medicinalstyrelsen till engelska regeringen avgivit skriftlig förbindelse, vari styrelsen ikläder sig garanti för att allt från Sverige utfört, med runstämpel försett fläsk undergått saltning på sätt som från engelsk sida föreskrives. Man torde enligt styrelsens mening icke kunna begära, att styrelsen fortfarande skall vara villig att gent emot utlandet ikläda sig en dylik garanti, därest den i vårt land föreskrivna kontrollen vid utförsel av kött organiseras efter linjer, för vilka styrelsen icke har förtroende, vilket skulle bliva förhållandet, därest de i den förevarande motionen framlagda förslagen skulle genomföras.

Under återopande av ovanstående får styrelsen hemställa, att utskottet ville i sitt förnyade utlåtande över den väckta motionen ånyo avstyrka bifall till densamma.

Stockholm den 25 april 1927.

B. BUHRE.

J. H. Hansson.

M. Forsman.

*Bil. 2.**Till Riksdagens andra kammarers andra tillfälliga utskott.**Stockholm.*

Anmodade avgiva yttrande över likalydande motionerna n: r 186 i andra kammaren och n: r 105 i första kammaren få vi härmed i korthet anföra följande:

Oavsett om man följt besiktningmännen's arbete i exportslakterierna eller ej bör man vid närmare granskning av siffrorna i de motionen åtföljande bilagor av statistik kunna bedöma arbete, trots att kungl. Medicinalstyrelsen jonglerat med siffrorna på ett sätt, som man icke skulle tilltro ett officiellt verk.

Instruktionen för besiktningmännen är omöjlig att i praktiken absolut tillämpa eller utföra och göres ej heller i högre grad än sunt förnuft medgiver, utan att besiktningmännen därmed åsidosätta den nödvändiga kontrollen.

Att besiktningmännen äro skyldiga närvara såväl vid slakt som saltning och lastning är endast ett advocerande med det hela, enär vi ju hava 48 timmars arbetstid vid slakterierna plus övertidstimmar och den officiella statistiken enligt bil. 1 endast upptager 12,2 timmar för Åstorp, 18 timmar för Tomelilla, 20,6 timmar för Ängelholm o. s. v., och vi hava intet annat arbete hela veckan än slakt, saltning, packning och lastning.

Vad arbete besiktningmännen utföra utanför slakteriet kan ej angivas på annat sätt än hänvisning till i motionen omnämnda av dem i allmänhet innehavda andra officiella eller icke officiella förordnanden, åtaganden och privatpraktik, vilket allt är så omfattande i allmänhet, att den minsta arbetstiden ägnas slakteriet, vilket också statistiken visar i de fall, där den riktigt uppgivits.

Vi kunna ej underlåta påpeka en del av de fall, där Kungl. Medicinalstyrelsen till utskottet lämnat uppgifter i strid med verkliga förhållandet och bifogad statistik.

Om besiktningmännen's vid köttbesiktningbyrå tjänstgöringstid nämnes, att den är 3 till 9 timmar i veckan i stället för 3 till 23,5 med ett medeltal av 9,7 timmar i veckan, se bil. 2.

Om Kungl. Styrelsens sätt att räkna kan nämnas, att statistiken för köttbesiktningbyråerna upptaga alla timmar och alla avgifter, se bil. 2, då däremot för exportslakterierna i bil. 1 uteslutits alla siffror, som i detta hänseende skulle kunna verka ofördelaktiga i samma sak.

Talet om övervakande av köttets förpackning, utskrivande och anbringande av märken samt utfärdandet av exportintyg är handlingar på papperet men ej i verkligheten och kontrollen över saltningen samma.

Kungl. Styrelsen nämner ett exempel om 2.500 intyg pr vecka, som skola utskrivas och anbringas på fläsket och balarna och att detta arbete i viss utsträckning kommer att bibehållas en avsevärd tid framåt, oaktat Kungl. Styrelsen visste, att 4/5 delar av dessa skulle försvinna den 1 april d. å., alltså inga intyg på sidorna utan endast på balarna.

Veterinärintygen bil. III endast stämplas med veterinärens sigill, vilket arbete liksom anbringandet förrättas av av slakteriet avlönat veterinärbiträde i enl. med vad som i Kungl. förordningen av 10 okt. 1913 § 5 sista momentet stadgas, nämligen: »I övrigt för besiktningen erforderliga biträden åt besiktningssmannen skola av slakteriirättningens innehavare anställas till nödigt antal».

Angående tillsättning av besiktningsman på förslag av exportslakteriets innehavare nämner Kungl. Styrelsen, att i så fall kunde förslagsställaren när som helst avskeda befattningshavaren, men även häri lämnar Kungl. Styrelsen en uppgift, som strider mot Kungl. förordningen § 5, enär endast Kungl. Styrelsen kan upphäva förordnandet »när skäl därtill äro».

Kungl. Styrelsen borde ej tala om kompensation för dyrtiden, enär allaredan 1922 viss nedsättning medgavs och ytterligare snar nedsättning utlovades, som dock helt uteblivit.

I de flesta fall har numera besiktningsmannen betydligt större ersättning för sina få arbetstimmar än disponenten, vilken sistnämnda får offra hela sin tid i företagets tjänst och dessutom är ansvarig för företagets existens.

I närvarande stund ha vi Europas om inte hela världens dyraste veterinärkontroll.

Vi fordra icke mera än en jämförelse i besiktningskostnader med Danmark, och i så fall kan väl ej Kungl. Styrelsen med skäl framhålla vår ställning till England, enär Danmark där intager högsta anseendet. Bil. IV.

Många andra detaljer i Kungl. Styrelsens utlåtande kunde bemötts och reducerats till sitt rätta värde, om en av oss utsedd representant kallats att inför utskottet klarlägga frågan i hela dess vidd, men vi hoppas, att utskottet tillstyrker motionerna och deras syften, och att riksdagen bifaller detta, var-efter vi mera ingående senare må bliva i tillfälle framlägga våra skäl och synpunkter.

Åstorp den 25 april 1927.

SVENSKA ANDELSSLAKTERIERNAS EXPORTFÖRENING U. P. A.

N. Åkesson.

Aug. Johansson.

Bil. 3.

Till Andra kammarens andra tillfälliga utskott.

Uti skrivelse av den 12 april 1927 har Ni haft vänligheten att underställa vår förening för yttrande såväl utskottsbetänkandet som diskussionsprotokollet från behandlingen i andra kammaren av de väckta motionerna angående omläggning av gällande bestämmelse om ersättning till besiktningsveterinärer vid under offentlig kontroll ställda slakterier, och får föreningen med anledning härav vördsamt anföra följande.

Besiktningsveterinärernas vid ett exportslakteri åligganden äro i gällande lag och förordningar bestämda, och något tvivel om tjänstgöringsförhållanden kan därför ej råda. (Kungl. förordningen av den 10 oktober 1913 m. fl.) Till gen-drivande av vissa under debatten fällda yttranden få vi särskilt framhålla, att det betraktas som tjänstefel, därest veterinären ej är närvarande under pågå-ende slakt, och uppgiften om, att så ej är fallet, härstammar från håll, vars vederhäftighet ej synes oss kunna undersökas på annat sätt, än att vederbörande uppgiftslämnare preciserar sina anklagelser vid det enskilda fallet. Till dess

så skett få vi bestämt vidhålla, att lag och författning tillämpas av exportslakteriernas besiktningveterinärer.

Utöver närvaron vid slakten och fullgörande av vissa besiktningarbeten (undersökning å tuberkulos, bakteriologiska prov m. m.), som ibland kan draga långt utöver slakttiden, är veterinären skyldig att personligen övervaka saltmärkenas åsättande vid export, en procedur, som kräver icke ringa tid, men som ej ingår i den tjänstgöringstid, som antecknas i den journal, vilken ligger till grund för uppgjord statistik över vår tjänstgöringstid. Dessutom får veterinären vid export till England ombestyrta särskilda saltningsintyg, som åsättas varje fläksida och ett å varje packe, så att t. ex. vid export av 1.000 st. svin pr vecka åtgått 2.500 st. sådana saltningsintyg. England uppsatte förut som krav, att detta intyg skulle av veterinären egenhändigt underskrivas, men genom myndigheternas förmedling ändrades detta därhän, att namnet fick anbringas medelst facsimilestämpel, detta naturligtvis av rent praktiska skäl. Men kvarstår dock, att veterinären *skall* utfärda intyget och att exporten sker under hans kontroll (se medföljande bil. nr. 1 och 2, som tydligt utvisa förordningen härom. Därjämte bifogas ett prov på ovannämnda intygsblankett, bil. 3). Just nu har genom nya förhandlingar utfärdandet av dessa intyg ändrats, vilket kan avläsas i Kungl. Medicinalstyrelsens kungörelse av den 13 april 1927 (bil. 4). Förutom i första hand besiktningen och kontroll på export har veterinären att se till, att allt å slakteriet sker på ett för hygienien förstklassigt sätt, och är han därför ansvarig inför Kungl. Medicinalstyrelsen.

Beträffande Hallsberg hänvisas till särskild bifogad skrivelse, av vilken framgår, att förhållandet ej alls är så, som i skrivelse från Svenska Andelsslakteriernas Exportförening u. p. a. anges. (Se bil. 5).

Ersättningsgrunderna äro fullt uttömmande behandlade i Medicinalstyrelsens yttrande, och vi nöja oss med att hänvisa härtill, men däremot vilja vi bestämt framhålla, att en generell sänkning av våra avlöningsförmåner skulle inverka menligt i konkurrens med övriga veterinärbefattningar.

Den av en talare i debatten lämnade uppgiften om besiktningsmännens betydande inkomster av privatpraktik bedja vi få belysa genom en här lämnad tablå över resp. veterinärers deklarerade inkomster av praktik för år 1926.

Jerlow, Falkenberg	har deklarerat för kr.	2.700:—
Fagerberg, Halmstad,	»	»
Krook, Hörby,	»	»
Karlsson, Uddevalla,	»	»
Fornander, Värnamo,	»	»
Nilsson, Varberg,	»	»
Eriksson, Hallsberg,	»	»
Ahlgren, Visby,	»	»
Eriksson, Ystad,	»	»
C. Svensson, Tomelilla,	»	»
Rydén, Skara,	»	»
Börje Jönsson, Åstorp,	»	»

Dessutom finnas många besiktningveterinärer, som ej utöva någon privatpraktik, så t. ex. besiktningveterinärerna vid Kristianstads, Kävlinge, Trälleborgs m. fl. slakterier.

År 1925 slaktades å exportslakterierna 407 022 djur, vilkas värde torde uppgå till minst 36 millioner kronor, och utgjorde avgiften för veterinärkontrollen (häri är mikroskopisternas arvode m. m. inberäknat) kronor 203.192:10. Skulle

denna summa komma att minskas med något tiotusental kronor, anse vi denna lönereduktion icke vara berättigad, varken ur privat eller nationalekonomisk synpunkt.

Vi vilja dessutom nämna, att slakterierna i regel betala 50 öre för varje svin, som av uppköpare och emottagare av svin anskaffas, endast dessa ställa om att vederbörande slakteri får denna begärliga vara, men äro samtliga slakterier upprörda över att betala 20 öre pr st. till veterinären för att få samtliga grisar exporterade.

För övrigt bedja vi få hänvisa till förut avlämnade P. M. från vår förening, och vilja vi särskilt poängtera befatningens lösa natur, inga tjänsteår m. m.

Under återopande av ovanstående får Föreningen av besiktningsmän vid Sveriges exportslakterier vördsamt hemställa, att utskottet ville i sitt utlåtande över den väckta motionen avstyrka bifall till densamma.

Halmstad och Hörby den 20 april 1927.

FÖRENINGEN AV BESIKTNINGSMÄN VID SVERIGES
EXPORTSLAKTERIER.

Gösta Fagerberg.

C. G. Krook.